

In 2014 besloot de gemeente Leusden om de rolverdeling voor het onderhoud van het openbaar groen anders in te richten. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering werd overgedragen aan Sight Landscaping. De participatie van burgers was daarbij een belangrijk punt. Nu de nieuwe werkwijze ruim drie jaar draait, sprak Stad+Groen met wethouder Jan Overweg om de ervaringen te peilen.

Auteur: Guy Oldenkotte

Burgerparticipatie is géén bezuinigingsoplossing

Gemeente Leusden positief over betrokkenheid vanuit burgers, maar is zeker nog niet tevreden

Met het besluit in 2014 koos de gemeente Leusden zeker niet voor half werk. Hoewel de gemeente een achtjarig contract afsloot met Sight Landscaping, werd overeengekomen dat er jaarlijks een evaluatiemoment zou komen. Of de samenwerking nog een jaar wordt voortgezet, hangt af van de tevredenheid over de communicatie met bewoners over het onderhoud, de mate waarin participatie mogelijk is, en de manier waarop burgers daarbij door de aannemer worden gefaciliteerd. Het uitgangspunt was dat het gemiddelde van de metingen in de eerste twee jaren bepalend zou zijn voor de ondergrens. Een lagere beoordeling zou niet worden geaccepteerd.

Aan Sight Landscaping dus de taak om, samen met de burgers, te zorgen dat die beoordeling alleen maar beter wordt. Wethouder Jan Overweg (ChristenUnie – SGP) werd gevraagd hoe de kwaliteit van het beheer van het openbaar groen in Leusden sindsdien is beoordeeld. Hij stelt: 'De kwaliteit is in die periode wat minder geweest. Dat was het gevolg van het besluit om van B-kwaliteit naar C-kwaliteit te gaan vanwege bezuinigingen. Vanwege protesten van bewoners is in 2016 besloten om meer geld vrij te maken. Sindsdien

neemt de kwaliteit toe, maar we zijn nog altijd niet waar we willen zijn.' Die bezuinigingen waren het gevolg van een tekort op de begroting in de periode voordat het beheer werd overgedragen. Voor de wethouder maakt dat één ding duidelijk: 'Participatie van burgers levert geen besparingen op. Bij zo'n aanpak is altijd extra geld nodig, omdat burgers doorgaans betrokken zijn bij kleine stukjes, waardoor je geen volumevoordeel kunt bereiken. Alleen in de wijk Rozendaal is het wel gelukt om de kwaliteit naar A-niveau te tillen. Daar staan wij het budget af aan de wijk. De bewoners dragen zelf zorg voor het onderhoud en hebben daar zelf afspraken over gemaakt.'

De wijk stamt uit de jaren 70 en was een van de eerste uitbreidingswijken in Leusden. De huizen staan daar in een vierkant, dat als park is vormgegeven. Een uitvoerige planning vooraf was destijds een belangrijk uitgangspunt bij de bouw van de wijk. Deze moest, zo stelt de Wiki-pagina over de wijk, zodanig worden opgezet dat 'de woningen, de groenvoorziening, de wegen en de waterpartijen glansrijk de kritiek van de nieuwe Nederlanders in het jaar 2000 moesten kunnen doorstaan.' Het lijkt erop dat de planners van de jaren 70 gelijk hebben gekregen.

Respijt

Als gevolg van die dip in de kwaliteit werd besloten om Sight Landscaping wat respijt te geven wat betreft de gestelde termijn om het kwaliteitsniveau te realiseren. In grote lijnen gaat men in Leusden nog altijd op volle kracht vooruit, maar de wijze waarop dat gebeurt, is duidelijk anders dan voorheen. 'Je krijgt een grote verschuiving. In de oude situatie voelde je je veel meer verantwoordelijk voor wat je deed; nu ben je meer regisseur en zie je erop toe dat de afgesproken kwaliteit wordt bereikt. De tijd die we kwijt zijn aan toezicht houden is ook aanmerkelijk afgenomen', zo vervolgt de wethouder.

'Bovendien hebben we de communicatie met de bewoners opnieuw ingericht. Zij kunnen ter plekke de aannemer aanspreken, maar ze kunnen ook een melding doen bij de gemeente. Die wordt zonder tussenkomst van een ambtenaar rechtstreeks naar de aannemer doorgezonden, zodat deze het kan afdelen. Ook zorgt de aannemer nu voor terugkoppeling naar de burger. Voorheen ontvingen wij die klacht en stuurden die vervolgens door naar de aannemer, waarna wij achteraf controleerden of de klacht was opgevolgd en afgehandeld. Nu gaat de

Jan Overweg (rechts)

Onderdeel van de overeenkomst met Sight Landscaping is dat zij een aantal medewerkers van de sociale werkvoorziening faciliteren en aansturen

klacht rechtstreeks naar de aannemer. Wanneer ze die hebben verwerkt, vinken zij zelf de klacht af.

Niet dat het klachten regende bij de gemeente. Dat zou ook vreemd zijn, omdat de burgers zelf meewerken. 'Onderdeel van de overeenkomst met Sight Landscaping is dat zij een aantal medewerkers van de sociale werkvoorziening faciliteren en aansturen. Die medewerkers zijn door de gemeente ingehuurd! Die sociale werkvoorziening was jarenlang een van de vaste contractpartijen in Leusden. 'In het begin hebben we wat klachten gehad over de wijze waarop zij hun werk deden. Dat is opgenomen met de aannemer en inmiddels

helemaal opgelost.' Bovendien heeft ook de aannemer extra geïnvesteerd in de communicatie met de inwoners van Leusden.

Volledig de vrije hand

Elders in deze editie waarschuwt dr. Rosalie van Dam van Wageningen Environmental Research, een onderzoeksinstituut dat onderdeel is van Wageningen Universiteit, dat burgers (en de aannemer) de vrijheid moeten krijgen om zelf te bepalen hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd. Zelfs wanneer dit conflicteert met de wetten en normen waaraan men geacht wordt te voldoen. Dat laatste gaat wethouder Overweg te ver. 'Maar de aannemer mag zeker zelf bepalen hoe hij de werkzaamheden uitvoert. Als onderdeel van onze toezichthoudende rol hebben wij regelmatig overleg over de beeldkwaliteit en de wijze waarop de inwoners meewerken. Wij krijgen weleens vragen van de ondernemersvereniging van een van onze winkelcentra. We brengen ze dan in contact met de aannemer en soms denken we mee over het vinden van een oplossing. Daar blijft het dan bij.' Op dit moment lopen er zo'n 120 initiatieven in Leusden waarbij de inwoners betrokken zijn. 'De betrokkenheid neemt niet af. Ook worden wij nog steeds aangesproken door de bewoners; alleen de afwerking gaat anders.' Ondanks het grote aantal initiatieven waarbij de bewoners van Leusden een rol spelen, blijft er altijd een groep die niet te porren is om deel te nemen aan dergelijke activi-

teiten. Zelfs niet wanneer dat in hun eigen belang of voordeel kan zijn. 'Het is niet verplicht en het systeem voorziet daarin.' De wethouder erkent dat er wat aanloopproblemen zijn geweest, maar hij heeft er alle vertrouwen in dat Sight Landscaping de gehele looptijd van de overeenkomst (acht jaar) kan uitdienen. 'Wij hebben veel energie gestoken in het opstellen van de overeenkomst; dat is destijds gedaan door een gespecialiseerd bedrijf.' Een laatste slag met een specialist is dus raadzaam, voordat het beheer van het openbaar groen volledig aan de burger wordt overgelaten. Het besluit in Leusden maakt duidelijk dat er moet worden geïnvesteerd in communicatie, als men afstand doet van de verantwoordelijkheid voor het openbaar groen. Dat begint bij een duidelijk plan over de voorwaarden waaraan moet worden voldoen, gevolgd door een heldere verslaglegging van de uitvoering van de activiteiten. Dat is niet alleen goed voor de aannemer en de betrokken overheid, maar zeker ook voor de burgers en de omgeving. Zolang zij niet tevreden zijn, blijven ze de overheid beschouwen als de verantwoordelijke partij.

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-7368